

प्रशासनिक गतिमानता आणण्यासाठी
शासन स्तरावरील पुलांसंबंधीच्या
छाननी समितीच्या कार्यक्षेत्रामध्ये
सुधारणा करून क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांच्या
कार्यक्षेत्रामध्ये वाढ करणे बाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण -२०१७/ प्र.क्र.१५/ नियोजन-३
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक : २०/०५/२०१७.

- वाचा :**
- १) शासन परिपत्रक क्रमांक : आरएमआर१०९०/सीआर-२५/र-१, दिनांक ३१/०३/१९९०.
 - २) शासन परिपत्रक क्रमांक : आरएमआर१०९०/सीआर-२५/र-१, दिनांक १५/०१/१९९३.
 - ३) शासन निर्णय क्रमांक आरएमआर-१०९०/सीआर-२५/ र-१, दिनांक २८/११/ १९९५.
 - ४) शासन निर्णय क्रमांक इएसटी-२००२/प्र.क्र.८६/ प्रशासन -१, दिनांक २८/०३/ २००३.
 - ५) शासन निर्णय क्रमांक आरएमआर-१०२००६/सीआर-६/नियोजन-३, दिनांक १५/०२/ २००६
 - ६) शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण -२०१२/ प्र.क्र. २९/ नियोजन-३, दिनांक ०६/११/ २०१२.

प्रस्तावना :-

सद्यःस्थितीत सार्वजनिक बांधकाम खात्याकडील बांधण्यात येणा-या ३० मीटर पेक्षा कमी लांबी असलेल्या पुलांचा सर्वसाधारण आराखडा (General Arrangement Drawing) क्षेत्रीय स्तरावर व ३० मीटर पेक्षा जास्त लांबी असलेल्या पुलांचा सर्वसाधारण आराखडा संकल्पचित्र मंडळ स्तरावर अंतिम केला जातो. मोठ्या व लांब पुलांच्या संकल्पनात उच्चस्तरिय तांत्रिक अधिकाऱ्यांच्या अनुभवाचा व ज्ञानाचा उपयोग होण्यासाठी उपरोक्त नमूद शासन निर्णयान्वये सचिव व मुख्य अभियंता यांचा समावेश असलेल्या छाननी समितीचे गठन करण्यात आले आहे व २०० मीटर किंवा त्यापेक्षा अधिक लांबीच्या पुलाची गाळे संरचना (GAD) अंतिम करतांना छाननी समितीची मान्यता आवश्यक ठरविण्यात आली आहे. मुख्य अभियंता यांना आवश्यक वाटल्यास काही महत्वाचे २०० मीटर पेक्षा कमी लांबी असलेले पुलांचे प्रस्ताव देखील सदर समिती समोर सादर करण्याची मुभा देण्यात आली आहे. सदर छाननी समिती दिनांक ३१/०३/१९९० पासून कार्यरत असून वर उल्लेखित शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी समितीची पुनर्रचना करण्यात आलेली आहे.

मोठ्या प्रमाणावर हाती घेतलेल्या रस्ते विकास योजना, आर्थिक विकास, वाढते दळणवळण, सिंचन प्रकल्पांच्या बुडित क्षेत्रातील वाढीमुळे नवीन रस्ते/पूल बांधण्याची निर्माण झालेली आवश्यकता, लोकप्रतिनिधींची मागणी, सुधारीत तंत्रज्ञान इ. कारणांमुळे २०० मीटर पेक्षा जास्त लांबीच्या पुलांची मागणी वाढली आहे, तसेच जास्त लांबीचे गाळे बांधकाम करण्यामध्ये झालेल्या सुधारणेमुळेही अशा प्रस्तावांची संख्या वाढत आहे. त्यामुळे छाननी समितीचा कार्यभार मोठ्या प्रमाणात वाढलेला आहे. प्रशासनिक कामकाजात गतिमानता यावी तसेच पुलाचे बांधकाम वेगाने पूर्ण होऊन कमीत कमी कालावधीमध्ये पूल वापरासाठी येण्याच्या दृष्टीकोनातून, ५०० मीटर पर्यंतच्या लांब पुलांची छाननी मुख्य अभियंता स्तरावरील छाननी समितीकडे सोपविण्याचा व क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांच्या अधिकारामध्ये वाढ करण्याचा प्रस्ताव शासनाचे विचाराधीन होता. त्यामुळे मंजूर अधिकारांचे विकेंद्रीकरण होऊन विकास कामे पूर्ण होण्यास होणारा विलंब टाळता येईल.

याबाबतीत शासन पुढील प्रमाणे आदेश निर्गमित करीत आहे.

शासन निर्णय :-

१. पूल छाननी समितीची खालील प्रमाणे पुनर्रचना करण्यात येत आहे. सदर पूल छाननी समिती समोर यापुढे ५०० मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त लांबीच्या पुलांचे प्रस्ताव मान्यतेसाठी सादर करण्यात यावेत.

(१) सचिव (रस्ते), सार्वजनिक बांधकाम विभाग	-	अध्यक्ष
(२) मुख्य अभियंता व सहसचिव, मंत्रालय	-	आमंत्रक
(३) संबंधीत क्षेत्रिय मुख्य अभियंता
(ज्यांच्या अधिपत्याखाली पुलाचे बांधकाम होणार आहे)	-	सभासद
(४) संबंधीत क्षेत्रिय अधीक्षक अभियंता
(ज्यांच्या अधिपत्याखाली पुलाचे बांधकाम होणार आहे)	-	सभासद
(५) संबंधीत अधीक्षक अभियंता, संकल्पचित्र मंडळ (पूल)
(ज्यांच्या अधिपत्याखाली पुलाचे संकल्पन होणार आहे)	-	सदस्य सचिव

२. २०० मी. किंवा त्यापेक्षा पेक्षा जास्त व ५०० मी. पेक्षा कमी लांबीच्या पुलांचे प्रस्ताव मुख्य अभियंता स्तरावर स्थापित उच्च तांत्रिक अधिकाऱ्यांच्या समिती समोर मान्यतेसाठी सादर करण्यात यावे.

सदर समिती मध्ये खालील प्रमाणे अधिकाऱ्यांचा समावेश असावा.

i. मुख्य अभियंता	अध्यक्ष
ii. अधीक्षक अभियंता, द. व. गु. नि. मंडळ	सदस्य
iii. संबंधीत क्षेत्रिय कार्यकारी अभियंता
(ज्यांच्या अधिपत्याखाली पुलाचे बांधकाम होणार आहे.)	सदस्य
iv. अधीक्षक अभियंता, संकल्पचित्र मंडळ (पूल), नवी मुंबई	सदस्य
v. संबंधीत क्षेत्रिय अधीक्षक अभियंता,
(ज्यांच्या अधिपत्याखाली पुलाचे बांधकाम होणार आहे.)	सदस्य सचिव

३. २०० मी. किंवा त्यापेक्षा कमी लांबीच्या पुलांचे प्रस्ताव हे क्षेत्रिय अधीक्षक अभियंता यांनी अधीक्षक अभियंता, संकल्पचित्र मंडळ (पूल), नवी मुंबई यांनी शासनाच्या वेळोवेळी निर्गमित केलेले नियम व विनिर्देश यांच्या अधीन राहून अंतिम करावेत.

४. पुलांच्या प्रस्तावाच्या छाननीसोबतच उक्त समितीने खालील बाबींवरही कार्यवाही करावी.

- नवीन पुलांचे नियोजन, संकल्पन, बांधकाम तंत्रज्ञान, वापरावयाचे साहित्य व देखभाल-दुरुस्ती या बाबींवर समितीने धोरणात्मक निर्णय घ्यावेत. समितीच्या प्रत्येक बैठकीचे यासंदर्भातील अभिलेखे जतन करून पुढील बैठकीत सदर अभिलेखे संदर्भासाठी वापरण्यात यावेत.
- सदर समितीने तांत्रिक बाबी सोबतच संलग्न बाबी जसे पुलाची लांबी, पुलासाठी लागणारा खर्च, वापरावयाचे तंत्रज्ञान त्याची उपयुक्तता या बाबींकडे जास्त लक्ष द्यावे.
- समिती समोर प्रस्ताव सादर करतांना मुख्य अभियंता यांनी तांत्रिक उपयुक्तता (Technical feasibility) व व्यवहार्यता (Economical feasibility) इ. बाबींची खात्री करावी.

सदर आदेश शासन निर्णयाच्या निर्गमन दिनांकापासून लागू होतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०५२०११२८४७१०१८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रकाश इंगोले)

उपसचिव (रस्ते), महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मंत्री (सा. बां.) यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- २) मा. राज्यमंत्री (सा. बां.) यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- ३) मा. सचिव (रस्ते), यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- ४) मा. सचिव (बांधकामे), यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- ५) मुख्य अभियंता (रा.म), कोकणभवन नवी मुंबई
- ६) मुख्य अभियंता व सहसचिव यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- ७) अधीक्षक अभियंता, (पुल / ईमारती) संकल्पचित्र मंडळ, नवी मुंबई.
- ८) सर्व मुख्य अभियंता,
- ९) सर्व अधीक्षक अभियंता,
- १०) सर्व कार्यकारी अभियंता, (जिल्हा परिषदासह)
- ११) प्रत माहितीसाठी सचिव (जलसंपदा विभाग).